

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0474/2013

19.12.2013

RAPORT

Ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamine
(2013/2116(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Robert Rochefort

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	9
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	11
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	14

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamise kohta (2013/2116(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv)¹,
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Esimene aruanne ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaldamise kohta” (COM(2013)0139),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Ebaausaid kaubandusvõtteid käsitleva direktiivi kohaldamine” (COM(2013)0138),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiivi 98/27/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta³,
- võttes arvesse oma 13. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ja direktiivi 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta ülevõtmise, rakendamise ja jõustamise kohta⁴,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni reklaami mõju kohta tarbija käitumisele⁵, ja komisjoni 30. märtsil 2011 vastu võetud vastust;
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel läbiviidud uuringut „Ebaausate kaubandustavade direktiivi (2005/29/EÜ) ning eksitavat ja võrdlevat reklaami käsitleva direktiivi (2006/114/EÜ) ülevõtmine ja jõustamine”⁶,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0474/2013),

¹ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

² ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

³ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 51.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0008.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0484.

⁶ IP/A/IMCO/NT/2008-16.

- A. arvestades, et tarbimine on üks olulisi majanduskasvu edendajaid liidus ning sellega seoses on tarbijatel Euroopa majanduses esmatähtis roll;
- B. arvestades, et tarbijate ja nende õiguste kaitse on üks liidu põhiväärtusi;
- C. arvestades, et direktiiv 2005/29/EÜ ebaausate kaubandustavade kohta on peamine ELi õigusakt, millega reguleeritakse eksitava reklaami ja muude ebaausate tavade kasutamist ettevõtjate ja tarbijate vahelistes tehingutes;
- D. arvestades, et ühtset turgu käsitleva klausli kaudu on nimetatud direktiivi eesmärk tagada tarbijakaitse kõrge tase kogu liidus ja suurendada tarbijate usaldust ühtse turu vastu, kindlustades samal ajal ettevõtjatele olulise õiguskindluse ja vähendades piiriülest kaubandust piiravaid takistusi;
- E. arvestades, et direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamine tekitab olulisi erinevusi liikmesriikide vahel;
- F. arvestades, et ajutiste erandite kehtivus, mis võimaldab liikmesriikidel jätkata direktiivi sätetest piiravamate või rangemate siseriiklike sätete kohaldamist ja muudes liidu õigusaktides sisalduvate minimaalse ühtlustamise klauslite rakendamist, lõppes 12. juunil 2013;
- G. arvestades, et liikmesriigid võivad soovi korral laiendada nimetatud direktiivi kohaldamist ka ettevõtjatevahelistele tehingutele ning et praeguseks on kõigest neli neist otsustanud sellise valiku kasuks;
- H. arvestades, et komisjon on teatanud, et esitab lähiajal ettepaneku direktiivi 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta läbivaatamiseks seoses ettevõtjatevaheliste tehingutega;
- I. arvestades, et digitaalmajanduse areng ja kõik selle tehnoloogilised rakendused on põhjalikult muutnud seda, kuidas tarbijad oste sooritavad ja ettevõtjad oma tooteid ja teenuseid reklaamivad ning müüvad;
- J. arvestades, et õigused, mis on Euroopa tarbijatel, on jäetud endiselt tähelepanuta teatud ettevõtete, eriti väiksemate ettevõtete ja paljude tarbijate poolt;
- K. arvestades, et on vaja tugevdada tarbijaorganisatsioonide rolli ja võimaldada neil suurendada oma suutlikkust;
  - 1. rõhutab nimetatud direktiiviga kehtestatud õigusakti tõhusust ning selle olulisust tarbijate ja ettevõtjate enesekindlamaks muutumisel siseturu tehingute suhtes, eelkõige seoses piiriüleste tehingutega, ning ettevõtjatele suurema õiguskindluse tagamisel ja tarbijakaitse tugevdamisele kaasa aitamisel Euroopa Liidus; tuletab meelde, et direktiivi erineva kohaldamisega kaasneb oht vähendada direktiivi reguleerimisala ulatust;
  - 2. avaldab kahetsust, et hoolimata direktiivi 2006/114/EÜ sätetest, mille eesmärk on võidelda reklaamiga seotud eksitavate tavade vastu ettevõtjatevaheliste tehingute valdkonnas, on teatud sellised tavad, näiteks eelkõige nn kataloogipettused, endiselt

kasutusel; võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse esitada lähiajal ettepanek direktiivi 2006/114/EÜ muutmiseks seoses ettevõtjatevaheliste tehingutega, et nende tavade vastu tõhusamini võidelda; soovib, et komisjon võiks seda arvestades kaaluda direktiivi 2006/114/EÜ jaoks sellise eesmärgistatud musta nimekirja plusse, mis hõlmab kaubandustavasid, mida tuleb ettevõtjatevahelistes tehingutes pidada igal juhul ebaausateks, sarnaselt nimekirjaga, mis on juba olemas direktiivis 2005/29/EÜ; ei pea siiski asjakohaseks, et direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtjate ja tarbijate vahelisi tehinguid, reguleerimisala laiendatakse automaatselt ettevõtjatevahelistele ebaausatele kaubandustavadele;

3. palub komisjonil selgitada direktiivide 2005/29/EÜ ja 2006/114/EÜ omavahelist seost, et tagada kõigi liidu ettevõtjate, eelkõige tarbijate ja VKEde kõrgetasemeline kaitse eksitavate või ebaausate tavade vastu ja seega suurendada usaldust siseturul;
4. on seisukohal, et kinnisvara- ja finantsteenuste sektori jaoks ettenähtud erandid on õigustatud ja on asjakohane, et need säilitatakse;
5. on seisukohal, et praeguses etapis ei oleks asjakohane laiendada I lisas toodud musta nimekirja; kutsub siiski komisjoni üles koostama nimekirja tavadest, mida siseriiklikud ametiasutused on direktiivi üldpõhimõtete mõistes määratlenud ebaõiglastena, et hinnata, kas selline laiendamine oleks tulevikus soovitatav;
6. märgib, et teatud tarbija ja ettevõtja vahelistes tehinguvormides võivad tarbijad olla ebaausa kaubandustava ohvrid, näiteks toote müümisel kauplejale; kutsub komisjoni üles sedalaadi probleeme uurima ja võtma vajaduse korral kasutusele eesmärgistatud ja praktilised abinõud, mis muu hulgas võivad sisaldada ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi 2005/29/EÜ sätete paindlikumaid tõlgendusi, ja mida võiks selgitada komisjoni suunistes kõnealuse direktiivi kohaldamise kohta;
7. tuletab meelde, et alates 12. juunist 2013 ei või liikmesriigid enam ajutiste erandite raamistikus säilitatud sätteid kasutada; kutsub sellega seoses liikmesriike üles hakkama võimalikult kiiresti järgima kõnealuse direktiivi sätteid; samal ajal kutsub komisjoni üles viima läbi uurimust, kuidas liikmesriigid on direktiivi üle võtnud eelkõige seoses riiklike keeldudega, mis ei ole kantud I lissasse, ja esitama 2 aasta jooksul Euroopa Parlamendile ja koostama nõukogule selle taotluse kohta uue põhjaliku raporti, mis sisaldab analüüsi ühenduse tarbijakaitsega seonduvate õigusaktide edasise ühtlustamise ja lihtsustamise ulatuse kohta ning ettepanekuid vajalike meetmete võtmise kohta ühenduse tasandil, et tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse säilimine;
8. kinnitab veel kord, kui oluline ja absoluutselt vajalik on, et liikmesriigid rakendaksid direktiivi täielikult, ühetaoliselt ja korrektselt, et kõrvaldada piiriülelset tegutsevate ettevõtete jaoks õiguslik ja operatiivne ebakindlus; märgib murelikult, et seoses direktiivi ebaõige ülevõtmisega oleks komisjon pidanud 2011.–2012. aastal mitmes liikmesriigis kasutama konsulteerimissüsteemi „EU Pilot“; kutsub liikmesriike üles toetama jõustamist riiklikul tasandil kõikide kättesaadavate vahenditega, eriti piisavate ressursidega; rõhutab käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavate riikide asutuste vahelise koostöö tõhustamise kesksel rollil ning struktureeritud dialoogi arendamise olulisust riigiasutuste ja teiste sidusrühmade, eelkõige tarbijate ühenduste vahel;

9. märgib, et pärast direktiivi jõustamistähtaega 2007. aastal on esinenud palju juhtumeid, mille puhul liikmesriigid põhilisi sätteid, eriti keelatud, eksitavate ja agressiivsete kaubandustavade musta nimekirja, ei rakenda või kohaldata nõuetekohaselt; ergutab seepärast komisjoni jätkama direktiivi kohaldamise tähelepanelikku jälgimist ning vajaduse korral kaebama vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule kohtusse need liikmesriigid, kes seda direktiivi rikuvad, seda ei rakenda või ei kohalda seda nõuetekohaselt; nõuab eelkõige, et komisjon leiaks küsimustele, mis on seoses 2011. aastal alustatud konsultatsioonidega endiselt lahendamata, kiiresti lahenduse, tehes seda kas rikkumismenetluste lõpetamise või nendega seoses Euroopa Kohtusse pöördumise teel;
10. toetab komisjoni kavatsust kehtestada loetelu näitajate kohta, mille alusel hinnata liikmesriikide poolt direktiivi rakendamise tõhusust;
11. tunneb heameelt asjaolu üle, et pärast direktiivi ülevõtmist liikmesriikides on piiriüleised ostud kasvanud; tuletab siiski meelde, et oluline on komisjoni ja riiklike ametiasutuste tugevam koostöö ja koordineeritus, et edendada direktiivi rakendamisel tavade ühtlustamist ja et tagada kiire ja tõhus reageerimine; osutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata piiriülese internetimüügi käsitlemisele, eriti juhtudel, kui hinnavõrdluse veebilehel ei ole selgelt avalikustatud kaupleja isikut, kes lehte haldab;
12. kinnitab veel kord, kui oluline on tõhustatud koostöö direktiivi kohaldamise eest vastutavate riiklike asutuste vahel, et saavutada selle täielik kohaldamine ja nõuetekohane rakendamine liikmesriikide poolt; kutsub sellega seoses komisjoni üles jätkama tarbijakaitsealase koostöö määruse reguleerimisala, tulemuslikkuse ja toimimismehhanismide põhjalikku uurimist, mille komisjon on võtnud omale ülesandeks viia lõpule 2014. aasta lõpuks; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni hiljuti algatatud avaliku arutelu üle, mis puudutab kõnealuse määruse läbivaatamist ja konsulteerimise kättesaadavust kõigis ELi keeltes; kutsub kaasatud sidusrühmi üles võtma sellest konsulteerimisest osa võtma;
13. rõhutab tarbijakaitsealase koostöö määruse raames läbiviidud lauskontrollide kasulikkust ning kutsub komisjoni üles neid kontrole edasi arendama ja tugevdama ning laiendama nende ulatust; nõuab tungivalt, et komisjon analüüsiks kogutud andmeid ning komisjoni ja liikmesriikide poolt nende kontrollide tulemusel võetud meetmeid ning et komisjon teeks oma analüüsi avalikuks, võttes samal ajal arvesse vajadust kindlustada sellise teatud tundliku teabe konfidentsiaalsus, mida kasutatakse riikliku tasandi kohtumenetluse raames; kutsub komisjoni üles teavitama oma järeldustest parlamenti ja esitama täiendavalt vajaduse korral ettepanek lisameetmeteks, et parandada siseturu toimimist;
14. nõustub, et tuleks teha edasisi jõupingutusi, et tugevdada ebaausate kaubandustavade direktiivi jõustamist nendest mõjutatud tarbijate suhtes;
15. tunneb muret huvide konfliktide ja selle pärast, et mõningad ettevõtjad kasutavad eksitavalt klientidele ettenähtud kontrollivahendeid ja hinnavõrdluse veebisaitide; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni otsuse üle uurida võimalusi, kuidas sellistel platvormidel esitatavat teavet tarbijate jaoks selgemaks muuta;
16. palub komisjoni ja liikmesriike tagada ebaausate kaubandustavade direktiivi

nõuetekohane rakendamine eriti seoses eksitava „peidetud” internetireklaamiga sotsiaalvõrgustikes, foorumites või blogides postitatud kommentaaride kujul, mis näiliselt pärineb tarbijatelt endilt, kuid tegelikult on need sõnumid olemuselt reklaam, mille autorid või rahastajad on otseselt või kaudselt ettevõtjad; rõhutab sellise tava kahjulikku mõju tarbijate usaldusele ja konkurentsieeskirjadele; kutsub liikmesriike üles võtma asjakohaseid meetmeid selliste tavade leviku ärahoidmiseks, korraldades muu hulgas teabekampaaniaid, et tarbijaid niisuguste „peidetud” reklaamivormide eest hoiatada, või julgustades selliste foorumivaatlejate/moderaatorite esilekerkimist, kellel on eriväljaõpe ja kes märkavad „peidetud” reklaami;

17. rõhutab, et internetireklaami kiire leviku tõttu tuleb välja töötada asjakohane meetod, mille abil jälgida haavatavate rühmade, eelkõige laste kaitset ja seda, kuidas reklaamifirmad nendeni jõuavad;
18. avaldab kahetsust, et hoolimata kehtivatest ELi õigusaktidest, mis käsitlevad hindu lennutranspordi valdkonnas, ja arvestades 2007. aastal tarbijakaitsealase koostöö määruse raames läbiviidud lauskontrolli lennupileteid müüvate veebilehtede suhtes, on tarbijad selles sektoris endiselt arvukate eksitavate tavade ohvrid, näiteks ei näidata internetis broneerimisel selliseid vältimatuid kulusi nagu krediit- ja deebetkaardi lisatasud; on mures selle pärast, et järjest rohkem on kaebusi, mis puudutavad internetist pileti ostnud inimesi, kes on langenud IP-aadressi jälgimise ohvriks, mida kasutatakse selleks, et teha kindlaks selle IP-aadressi kaudu internetikasutaja poolt loodud ühenduste arv ning viia hind mingi kauba vastu mitme ühesuguse otsingu kaudu üles näidatud huvi põhjal kunstlikult kõrgele; nõuab, et komisjon uuriks, kui levinud selline meetod on, mis põhjustab kõlvatut konkurentsi ja kujutab endast kasutaja isikuandmete väärkasutust, ja teeks vajaduse korral ettepaneku vastavate tarbijakaitseeskirjade kohta;
19. on seisukohal, et direktiivi mittejärgimise suhtes kehtestatavad karistused ei tohi olla väiksemad kui ebaausatena või eksitavatena käsitletavatest tavadest saadav kasu; tuletab liikmesriikidele meelde, et direktiivis sätestatakse, et karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad; palub komisjonil koostada ja analüüsida andmeid karistuste kohta, mida liikmesriigid kohaldavad, samuti jõustamissüsteemide tõhususe kohta, eelkõige täitemenetluse keerukuse ja pikkuse osas; kutsub komisjoni üles esitama parlamendile selle analüüsi tulemused;
20. tervitab jõupingutusi, mida komisjon on teinud, et abistada liikmesriike direktiivi ülevõtmisel ja kohaldamisel;
21. tunneb heameelt komisjoni poolt välja töötatud ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate siseriiklike õigusaktide ja kohtupraktika andmebaasi üle ja tunnistab, et see on kasulik vahend, mis aitab tarbijatele kättesaadavat teavet täiendada; avaldab kahetsust, et see on kättesaadav üksnes ingliskeelsena; kutsub komisjoni üles suurendama järk-järgult keelte arvu, milles see andmebaas on kättesaadav, ning suurendama selle nähtavust eelkõige ettevõtjate hulgas; kutsub komisjoni üles kaaluma ka lisavahendeid VKEde teadlikkuse parandamiseks ebaausate kaubandustavade kohta;
22. rõhutab komisjoni poolt direktiivi kohaldamise kohta koostatud suuniste olulisust; tervitab komisjoni kavatsust vaadata need suunised läbi 2014. aastaks; julgustab komisjoni töötama läbipaistvalt, konsulteerides sidusrühmade laia ringiga kogu protsessi vältel;

kutsub komisjoni üles jätkama selle dokumendi ajakohastamist ja selgitamist edaspidi väga regulaarselt; kutsub liikmesriike üles võtma neid suuniseid arvesse nii palju kui võimalik ja vahetada parimaid tavasid selle täitmise kohta; kutsub komisjoni üles esitama hinnangut tõlgendamis- ja rakendamiskeskuste kohta, millega riiklikud asutused ning sidusrühmad direktiivi sätete rakendamisel regulaarselt kokku puutuvad, et hinnata, milliseid aspekte oleks juhendis vaja parandada;

23. rõhutab, et kõnealuse direktiiviga sätestatud maksimaalse ühtlustamise põhimõte tähendab, et siseriiklikud õigusaktid ei tohi kehtestada rangemaid sätteid kui need, mida näeb ette kõnealune direktiiv; rõhutab, et Euroopa Kohus on tõlgendanud seda põhimõtet nii, et komplektina müüki ja muid kaubanduslikke soodustusi, mida Euroopa Kohus käsitleb ebaausate kaubandustavadena ning mis ei esine I lisa mustas nimekirjas, võib keelustada ainult üksikjuhtumite kaupa; rõhutab, et õiguskindluse huvides ning kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks peaks komisjon täpsustama suuniste läbivaatamise raames, millist komplektina müüki ja muid kaubanduslikke soodustusi tuleks pidada ebaseaduslikuks; kutsub komisjoni üles kaaluma müügiedendusele pühendatud seadusandliku ettepaneku vajadust;
24. rõhutab, et valede keskkonnaalaste väidete esitamine on ebaaus tegevus, mis kipub laienema; julgustab komisjoni laiendama suuniste osa, milles selgitatakse ettevõtjatele põhjalikumalt direktiivi kohaldamist; kutsub paralleelselt komisjoni üles uurima algatusi, mida võiks ette võtta, et paremini kaitsta tarbijaid selliste tavade eest;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama ettevõtjate ja tarbijate teadlikkust oma õiguste kohta, et suurendada lugupidamist nende suhtes majandustegevuses osalejate poolt;
26. tuletab meelde, et paljud tarbijad suhtuvad hüvitise nõudmisse vastumeelselt, kui nende makstud summa tundub neile väga väike; rõhutab vajadust suurendada tarbijate teadlikkust toetuse kohta, mida neile võivad pakkuda nii tarbijaühingud kui ka Euroopa tarbijakeskuste võrgustik; rõhutab tarbijaorganisatsioonide tähtsust ennetava meetmena teadlikkuse parandamisel olemasolevate ebaausate kaubandustavade suhtes ning nende organisatsioonide osa ebaausate tavade ohvrite abistamisel, võimaldades tarbijatel nii oma õigused korralikult maksmata panna; nõuab tarbijaorganisatsioonide koordineeritud tegevust riiklikul ja Euroopa tasandil, samuti kooskõla riiklike ametiasutuste ja komisjoniga;
27. rõhutab, et tarbijate jaoks on äärmiselt oluline saada kasu tõhusatest, kiiretest ja odavatest õiguskaitsevahenditest; kutsub sellega seoses liikmesriike üles täielikult rakendama direktiivi alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide kohta ja määrust internetivaidluste kohtuvälise lahendamise kohta;
28. tuletab meelde kollektiivse hüvitamise mehhanismide tähtsust tarbijate jaoks ja tunneb heameelt komisjoni hiljuti avaldatud soovitusel C(2013)3539 ja teatise COM(2013)401 üle; nõustub, et kollektiivse hüvitamise horisontaalne raamistik vältiks kooskõlastamata ELi valdkonnapõhiste algatuste riski; kutsub liikmesriike üles järgima komisjoni soovitusi kehtestada ühised horisontaalsed põhimõtted, mille rakendamine liikmesriikides aitaks eelkõige piiriüleste juhtumite puhul hinnata, kas on vaja täiendavaid meetmeid, muu hulgas seadusandlikku algatust; rõhutab asjaolu, et ükski lähenemisviis kollektiivsele

hüvitamisele ei tohi anda mingit majanduslikku ajendit kuritahtlikuks ühistegevuseks ning iga selline lähenemisviis peab sisaldama asjakohased kaitsemeetmed, et vältida põhjendamatu nõudeid;

29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Direktiivi 2005/29/EÜ eesmärk on kaitsta tarbijaid ettevõtjate poolt nende suhtes kasutatavate ebaausate kaubandustavade vastu ning muuta tarbijad enesekindlamateks siseturul tehtavate tehingute suhtes, tagades samal ajal suurema õiguskindluse ettevõtjate jaoks.

Kui raportöör on arvamisel, et kehtiva direktiivi sätted on rahuldavad ja ta ei pea praegu vajalikuks alustada direktiivi teksti põhjalikku läbivaatamist, siis tuleneb see sellest, et ta peab äärmiselt oluliseks, et liikmesriigid rakendavad direktiivi täielikult ja kohaldavad seda nõuetekohaselt.

Siiski tasub esitada küsimus, kas kõnealuse direktiivi reguleerimisala tuleks laiendada ka ettevõtjatevahelistele tehingutele, eelkõige selleks, et käsitleda nn kataloogipettuste probleemi. Euroopa Komisjon on oma aruandes COM(2013) 139 väljendanud seisukohta, et see ei ole kõige parem lahendus, ning raportöör on sellega nõus.

– Direktiivi 2006/114/EÜ reguleerimisala juba hõlmab võimalust võidelda nende tavade vastu ning komisjon, kes on teatanud oma kavatsusest teha lähiajal ettepanek selle teksti läbivaatamiseks, esitab selleks puhuks täpsustused, mille tegemist ta peab vajalikuks kehtiva õigusakti tugevdamiseks. Euroopa Parlament täidab selles küsimuses kindlasti oma kaasseadusandja rolli.

– Lisaks võivad liikmesriigid soovi korral kohaldada direktiivi 2005/29/EÜ ka ettevõtjatevaheliste tehingute suhtes ning praeguseks on seda teinud vaid neli liikmesriiki.

– Peale selle kahjustab ettevõtjate ja tarbijate vahelisi tehinguid käsitleva direktiivi reguleerimisala laiendamine ettevõtjatevahelistele tehingutele kehtiva õigusakti selgust, mille kohaselt on ettevõtjatevahelised tehingud ja ettevõtjate ja tarbijate vahelised tehingud selgelt eristatavad.

– Lisaks kohustab direktiivi 2005/29/EÜ laiendamine ettevõtjatevahelistele tehingutele selle rakendamise eest vastutavaid ametiasutusi tegelema lisaks ettevõtjate ja tarbijate vaheliste tehingute juhtumitele ka ettevõtjatevaheliste tehingute juhtumitega, mis tekitaks neile probleeme selle praktikas rakendamisel.

Kõikidel nendel põhjustel on raportöö sarnaselt Euroopa Komisjonile seisukohal, et direktiivi 2005/29/EÜ reguleerimisala laiendamine ettevõtjatevahelistele tehingutele ei ole praegu asjakohane.

Võttes arvesse vajadust tugevdada direktiivi kohaldamist ja endiselt olemasolevaid lõhesid, peab komisjon direktiivi kohaldamist tähelepanelikult jälgima, kaevates kõhklematult vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule kohtusse need liikmesriigid, kes seda direktiivi rikuvad, seda ei rakenda või ei kohalda seda nõuetekohaselt.

Samuti rõhutab raportöör vajadust tugevdada riikide ametiasutuste vahelist koostööd tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku raames. Komisjoni idee pakkuda nendele ametiasutustele ja kohtusüsteemiga seotud isikutele asjakohaseid koolitusi on hea ning selliste koolituste peaeesmärk peaks olema anda paremaid teadmisi teistes liikmesriikides rakendatud süsteemi

toimimise kohta.

Raportöör tuleb meelde lauskontrollide olulisust ning nõuab nende kontrollide tugevdamist. Lisaks on soovitatav, et nende kontrollide käigus kogutud andmed ja nende kontrollide tulemusel võetud meetmed tehakse avalikuks.

Kuid isegi kui liikmesriigid kohaldavad seda direktiivi nõuetekohaselt ja täielikult, oleks selle täielik järgimine ettevõtjate poolt veelgi tulemuslikum, kui seda tugevdatakse ennetamise ja selge väljavaate kaudu saada rikkumise korral karistada. Raportöör on seisukohal, et ebaausate tavade kasutamisest ei tohi kasumit saada – karistused peavad alati olema suuremad kui nendest tavadest saadav kasu. Kasulik oleks pidada dialoogi riikide ametiasutuste ning riikide ametiasutuste ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb ebaausate kaubandustavade kasutamise eest süüdi mõistetud ettevõtjatele kehtestatavaid karistusi.

Isegi kui direktiivi teksti muutmine ei tundu praegu vajalik, on siiski asjakohane teha teatavaid täpsustusi, ning seetõttu tervitab raportöör Euroopa Komisjoni kavatsust ajakohastada lähikuudel direktiivi kohaldamise kohta koostatud suuniseid.

Selline ajakohastamine hõlmab eelkõige täpsustusi lepingueelse teabe kohta, mida müüja peab tarbijale seoses garantiiga andma, ning samuti vastuvõetavate tavade kohta seoses lennutranspordi hindade reklaamimisega – need kaks valdkonda on tarbijakaitse seisukohast väga olulised.

Ebaausaid kaubandustavasid käsitleva andmebaasi kasulikkus on laialdaselt tunnustatud ning raportöör on rahul Euroopa Komisjoni tahtega seda edasi arendada. Siiski võib asjaolu, et see on kättesaadav ainult inglise keeles, tekitada probleeme teatavatele VKEdele ja väga väikestele ettevõtjatele. Sellega seoses tundub olevat kasulik, eelkõige väikeste ja väga väikeste ettevõtjate jaoks, et see andmebaas oleks kättesaadav erinevates ELi keeltes.

Lisaks on äärmiselt oluline tagada tarbijatele tõhusate, kiirete ja odavate õiguskaitsevahendite kättesaadavus. Sellega seoses peaksid liikmesriigid täielikult rakendama direktiivi alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide kohta ja määrust internetivaidluste kohtuvälise lahendamise kohta.

Raportöör tuleb meelde, et paljud tarbijad suhtuvad hüvitise nõudmisse vastumeelselt, kui nende makstud summa tundub neile väga väike. Selleks et tarbijad kasutaksid oma õigusi täiel määral, on vaja toetada tarbijakaitse valdkonnas sidusa kollektiivse hüvitamise mehhanismi loomist liidu tasandil, mida kohaldatakse piiriüleste tehingute suhtes ning mis põhineb eelnevalt teatatud nõusoleku põhimõttel (nn *opt-in* põhimõttel).

Lõpetuseks rõhutab raportöör vajadust suurendada tarbijate teadlikkust toetuse kohta, mida neile võivad hüvitise saamiseks pakkuda nii tarbijaühingud kui ka Euroopa tarbijakeskuste võrgustik.

27.11.2013

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamise kohta
(2013/2116(INI))

Arvamuse koostaja: Raffaele Baldassarre

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab kahetsust selle üle, et komisjon viivitab direktiivi kohaldamist käsitleva aruande esitamisega;
2. rõhutab, kui oluline on direktiivi nõuetekohane kohaldamine, et kaotada piiriülelset tegutsevate ettevõtjate õiguslik ja toimimisalane ebakindlus;
3. märgib murelikult, et 2011. ja 2012. aastal oli komisjon sunnitud kasutama konsulteerimissüsteemi „EU Pilot”, sest mitu liikmesriiki ei suutnud direktiivi nõuetekohaselt üle võtta;
4. nõuab, et komisjon leiaks küsimustele, mis on seoses 2011. aastal alustatud konsultatsioonidega endiselt lahendamata, kiiresti lahenduse, tehes seda kas rikkumismenetluste lõpetamise või nendega seoses Euroopa Kohtusse pöördumise teel;
5. juhib tähelepanu asjaolule, et mõnedes liikmesriikides on endiselt jõus õigusnormid, millega nähakse ette direktiivis 2005/29/EÜ sätestatust piiravamaid meetmeid, mis seab ohtu direktiivi ühtse ühtlustamiseesmärgi saavutamise;
6. rõhutab, et internetireklaami kiire leviku tõttu tuleb välja töötada asjakohane meetod, mille abil jälgida haavatavate rühmade, eelkõige laste kaitset ja seda, kuidas reklaamifirmad nendeni jõuavad;
7. tunneb muret huvide konfliktide ja selle pärast, et mõned ettevõtjad kasutavad tarbijate ülevaateid ja hinnavõrdluse veebisaitide eksitavalt; väljendab sellega seoses heameelt

komisjoni otsuse üle uurida võimalusi, kuidas sellistel platvormidel esitatavat teavet tarbijate jaoks selgemaks muuta;

8. on mures selle pärast, et järjest rohkem on kaebusi, mis puudutavad internetist pileti ostnud inimesi, kes on langenud IP-aadressi jälgimise ohvriks, mida kasutatakse selleks, et teha kindlaks selle IP-aadressi kaudu internetikasutaja poolt loodud ühenduste arv ning viia hind mingi kauba vastu mitme ühesuguse otsingu kaudu üles näidatud huvi põhjal kunstlikult kõrgele; nõuab, et komisjon uuriks, kui levinud selline meetod on, mis põhjustab kõlbatut konkurentsi ja kujutab endast kasutaja isikuandmete väärkasutust, ja teeks vajaduse korral ettepaneku vastavate tarbijakaitseeskirjade kohta;
9. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on loonud andmebaasi ebaausate kaubandustavadega seonduvate riiklike õigusaktide ja kohtupraktika kohta, ning märgib, et andmebaas aitab suurendada tarbijatele antavat teabehulka;
10. kutsub komisjoni ajakohastama direktiivi kohaldamist käsitlevaid suuniseid, korraldades avatud konsultatsioone, millesse oleks kaasatud kõik sidusrühmad.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.11.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Eduard-Raul Hellvig, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, József Szájer, Axel Voss

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.12.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 32 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Preslav Borissov, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, António Fernando Correia de Campos, Vicente Miguel Garcés Ramón, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Jürgen Creutzmann, Ildikó Gáll-Pelcz, Emma McClarkin, Roberta Metsola, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Olle Schmidt, Jutta Steinruck, Marc Tarabella, Kerstin Westphal